

N:o 72.

Af herr **T. W. Forsell**, *angående ändring af 107 § utsökningslagen.*

Jemlikt 107 § af gällande utsökningslag af den 10 augusti 1877 skall, då inrop skett af exekutivt försåld fastighet, köparen genast gälda en sjettedel af köpeskillingen antingen i reda penningar eller ock medelst aflemnande af skuldebref, som är i den sålda egendomen intecknad; dock må skuldebref godkännas endast så vidt dess kapital ligger inom inropssumman, så ock inom det af utmätningsmannen å egendomen satta värde samt inom det uppskattningsvärde, hvarefter allmän bevilning för egendomen utgick för näst föregående år.

Nu kan emellertid hända, att gäldenär, som sjelf är egare till så beskaffad inteckning uti sin egen under exekutiv behandling varande fastighet, inropar fastigheten och som liquid vid auktionstillfället aflemnar inteckningen, men hvarken före eller å liquidationsdagen fullgör liquiden i öfrigt. I öfverensstämmelse med 110 § af nyssnämnda lag skall då genast ny auktion utlysas och hållas. Äfven vid denna auktion inropar gäldenären å nyo fastigheten och hänför sig som säkerhet för inropet till samma inteckning, som lemnats som säkerhet för första inropet.

Detta förfaringssätt har, enligt hvad jag har mig bekant, egt rum i flera län och uti ett af mig särskildt känt fall upprepats tre gånger å rad, och lär den gäldenär jag i detta fall åsyftar ämna driva detta handlingssätt än ytterligare.

På så sätt synes en tredskande gäldenär kunna uppehålla in-tecknade pantens försäljning nästan huru länge som helst och under tiden, andra inteckningsegare till förfång, förstöra densamma. Mot

dylikt ofog lemnar utsökningslagen intet skydd. Väl är genom 81 § af nämnda lag rätt medgifven öfverexekutor att, der fara är att utmätt fast egendom af egaren genom vanvård eller annorledes i *större* mån försämras, der borgenär det påstår, förordna syssloman, som omhändertager och förvaltar egendomen, men dylik förvaltning är alltid förenad med dryg kostnad, som af sökanden måste förskjutas och hvilken kostnad till sist drabbar köpeskillingen.

Då nu i allmänhet egendomar, som exekutivt försäljas, i följd af gäldenärernas oförmåga eller håglöshet äro i mer eller mindre mån vanskötta, händer ej sällan, att sådana egendoms verkliga värde nedgått både med en sjettedel och mer under taxeringsvärdet, och då det värde utmätningssmannen åsätter sällan sättes lägre än taxeringsvärdet, följer häraf, att inteckning till ett kapitalvärde af en sjettedel af köpeskillingen kan vara *värdelös*, äfven om sådan inteckning faller inom både taxerings- och det af utmätningssmannen satta värdet.

Uti dylika fall drabbar kostnaden för egendomens skötsel och vård, om den omhändertagits af syssloman, äfvensom kostnaden för första försäljningen egaren af den inteckning, som står näst före nyss antydda värdelösa inteckning; hvilket åter kan verka derhän, att äfven berörda inteckning blir värdelös. Men ej nog härmed. Kostnaden för de förnyade auktioner, som gäldenären såsom köpare af sin egen fastighet framtvingar, skola enligt 110 § utsökningslagen gäldas af honom såsom köpare. Men huru utfå dessa kostnader? Gäldenären, som roat sig med att gång efter annan återköpa sin egen fastighet, är personligen utfattig, och den säkerhet han lemnat som liquid för en sjettedel af köpeskillingen är värdelös.

Af hvad jag nu anfört torde framgå, att här föreligger ett missförhållande uti utsökningslagen, som bör rättas. Det är emellertid icke nog att genom någon ny lagbestämmelse betaga gäldenären tillfälle utöfva ofvan antydda ofog, ty i så fall kan han ju genom att bortlemna inteckning af ofvannämnda beskaffenhet till någon ovederhäftig medhjelpare ändock fortsätta ofoget.

Enligt mitt förmenande bör alltså hvarje innehafvare af inteckning betagas utväg att använda densamma till bedrifvande af här ofvan angifna ofog.

Jag har tänkt att detta mål kunde nås derigenom, att köpare af fastighet, såld å exekutiv auktion, som varit föranledd deraf att bjuden köpeskillning icke guldits, förpligtas att, på sätt 107 § utsökningslagen alternativt angifver, antingen i reda penningar betala en sjettedel af köpeskillingen eller ock ställa pant eller borgen som för egen skuld

för en femtedel deraf vid påföljd, för uraktlåtenhet häraf, som sist-nämnda lagrum angifver. Härigenom förnärmas ingens rätt. Ty vid första försäljningen eger köparen, det må vara gäldenären sjelf eller annan, rätt att som liquid aflemna in-teckning i försålda fastigheten, för så vidt in-teckningens kapital uppgår till en sjettedel af köpeskillingen och faller inom sålda fastighetens taxeringsvärde och det af utmätning-mannen fastigheten åsatta värde; men fullgör köparen sedan icke liqui-den i öfrigt inom lagstadgad tid, torde berättigad anledning finnas att för skyddandet af andras rätt fordra, att vid förnyad försäljning köparen skall antingen med reda penningar gälda en sjettedel af köpeskillingen eller ställa pant eller borgen som för egen skuld för en femtedel deraf.

I fråga om det sätt, hvarpå en lagbestämmelse i ofvan angifna rigtning skulle kunna lämpligen i utsökningslagen införas, torde möj-ligen sådant kunna ske derigenom, att 107 § af nämnda lag erhöile följande förändrade lydelse:

107 §. Då inrop skett — — — — —
 näst föregående år.

Har inropet skett å auktion föranledd deraf, att vid förut hållen auktion för fastigheten bjuden köpeskillning icke guldits, gälde köparen genast en sjettedel af köpeskillingen i reda penningar. Vill köparen
 — — — — —
 vare det ock gilt.

Som emellertid möjligen den af mig nu föreslagna redigering icke kan anses lämplig, och det i hvarje fall är vanskligt för enskild motionär att föreslå en viss formulering af en lagbestämmelse, får jag vördsamt hemställa, alternativt:

att Riksdagen måtte för sin del besluta lagbestäm-melse i syfte att undanrödja ofvan antydda olägenheter, till hvilken lagbestämmelse jag anhåller få å lag-utskottet öfverlemna den närmare formuleringen,

eller, derest utarbetande af förslag till sådan lag anses icke lämp-ligen kunna inom utskottet ega rum,

att Riksdagen måtte besluta uti skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta ut-

arbeta och för Riksdagen framlägga förslag till lagstadgande i ofvan angifna syfte.

Om remiss till lagutskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 25 januari 1896.

T. W. Forsell.

Uti förestående motion instämmer

P. Truedsson.

N:o 73.

Af herr **A. G. Gyllensvärd** m. fl., om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Halmstad.

Under åberopande af en nästlidet år uti denna kammare väckt motion, n:r 23, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Halmstad, få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att ett afdelningskontor af riksbanken må under år 1897 inrättas i staden Halmstad, under de vilkor och bestämmelser, med afseende å kontorets verksamhet och rörelse, som bankofullmäktige ega bestämma.

Stockholm den 25 januari 1896.

A. G. Gyllensvärd.

Wilh. Wester.

Per Nilsson.

S. B. Bruhn.

Anders Olsson.

A. M. Gudmundson.